

Stor risk för allvarlig barnmisshandel och multiutsatthet i familjer där det finns ett riskbruk av alkohol och andra droger

Child Abuse Review

Supporting professionals in safeguarding children

ORIGINAL ARTICLE | Open Access |

High risk of severe child abuse and poly-victimisation in families with parental substance misuse – results from a Swedish school-based survey

Carolina Jernbro Ylva Tindberg, Staffan Janson

First published: 15 February 2022 | <https://doi.org/10.1002/car.2741>

Carolina Jernbro, Karlstads universitet och
Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Stiftelsen
Allmänna Barnhuset

Bakgrund

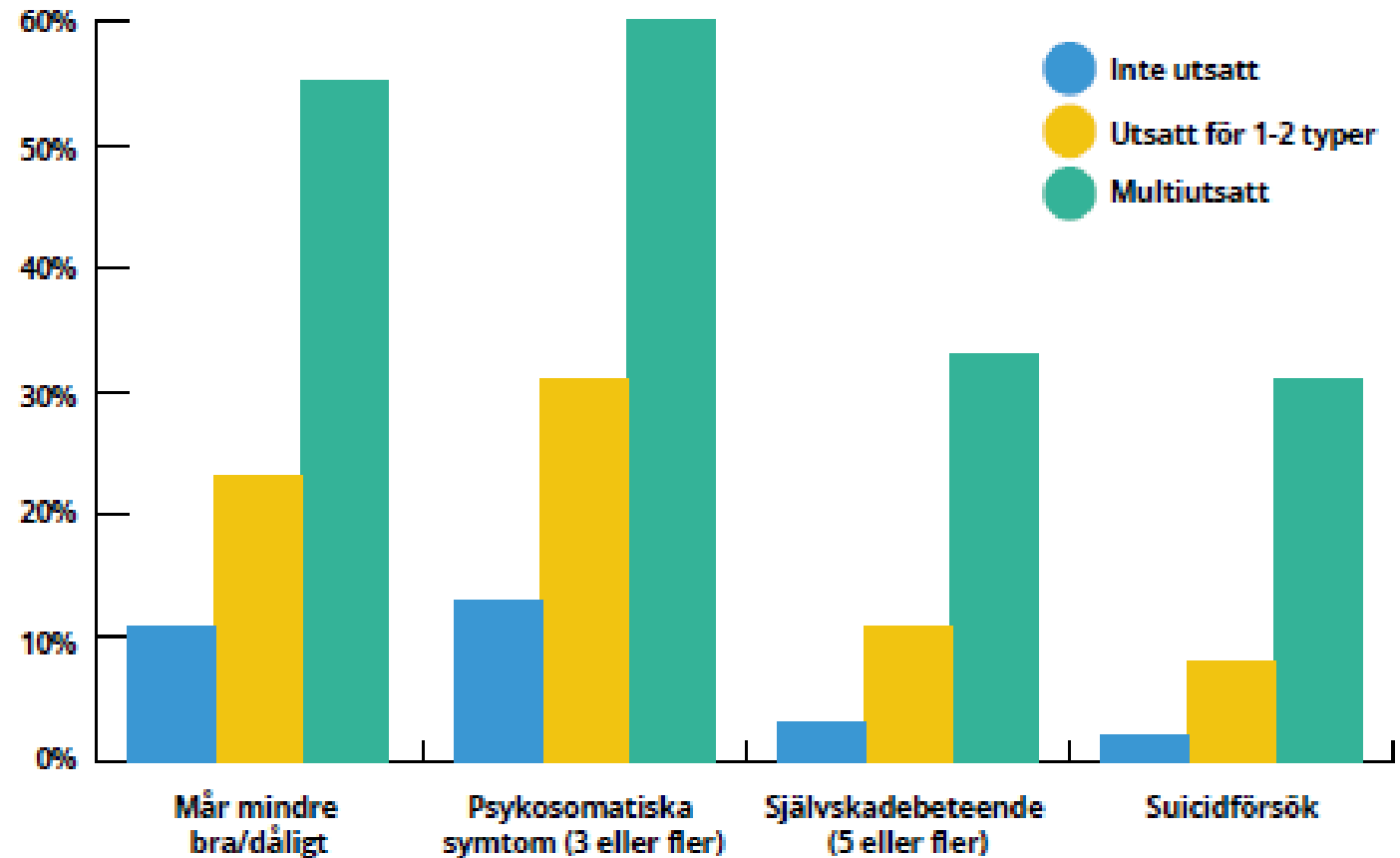
- I Sverige lever ungefär vart femte barn med en förälder med alkoholproblem (Ramstedt, 2019)
- Alkohol- och drogmissbruk kan störa en trygg anknytning och minska föräldrarnas förmåga till omvårdnad, vägledning och tillsyn av barnet (Smith & Wilson, 2016)
- Tidigare forskning visar att alkoholmissbruk hos föräldrar ökar risken för barnmisshandel

Bakgrund

Våld mot barn har allvarliga konsekvenser för barnet

- Ohälsa, sämre livskvalitet
- Självskadebeteende och suicidförsök
- Ökat bruk av tobak, alkohol och narkotika
- Upplever sämre skolprestation
- Oftare mobbad
- Mobbar oftare andra
- Försvargar oftare våld i uppfostringssyfte
 - Det sociala arvet

Syfte och frågeställningar

Att undersöka sambandet mellan föräldrars alkohol- och/eller andra drogproblem och utsatthet för barnmisshandel med fokus på allvarlighetsgrad och multiutsatthet utifrån följande frågeställningar:

- Hur vanligt är det att föräldrar har alkohol- och drogproblem?
- Vilka typer av barnmisshandel, inklusive våld i nära relationer, har ett samband med föräldrars alkohol- och drogproblem?
- Finns det en ökad risk för grov/systematisk barnmisshandel i familjer med föräldrarnas alkohol- och drogproblem jämfört med familjer utan dessa problem vid justering för sociodemografiska faktorer?

Metod

- Elevenkät besvarad av 4741 elever i åk 9 och åk 2 gymnasiet (78,5% svarsfrekvens)
 - Frågor om alla former av våld – fysisk, psykisk, sexuella övergrepp, försummelse och upplevt våld mellan vuxna i familjen
 - Fråga om eleven under sin uppväxt levt tillsammans med någon vuxen som hade ansvar för hen som hade alkoholproblem, använde narkotika

Våld mot barn 2016

EN NATIONELL KARTLÄGGNING

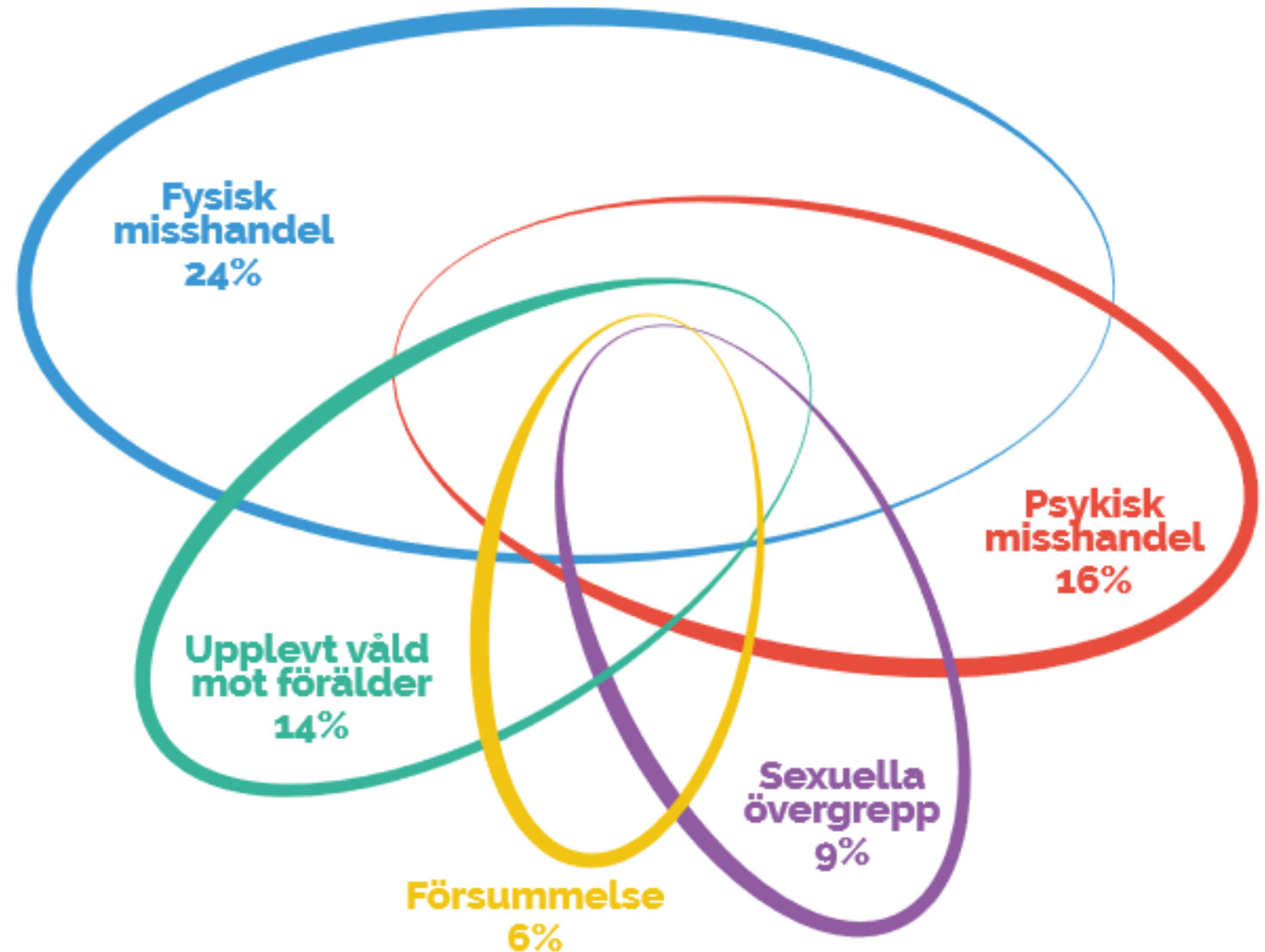
Carolina Jernbro & Staffan Janson

Förekomst och överlappning av olika former av barnmisshandel

44 % utsatta för någon form av våld

8,4 % är multiutsatta = utsatta för tre eller fler former av våld

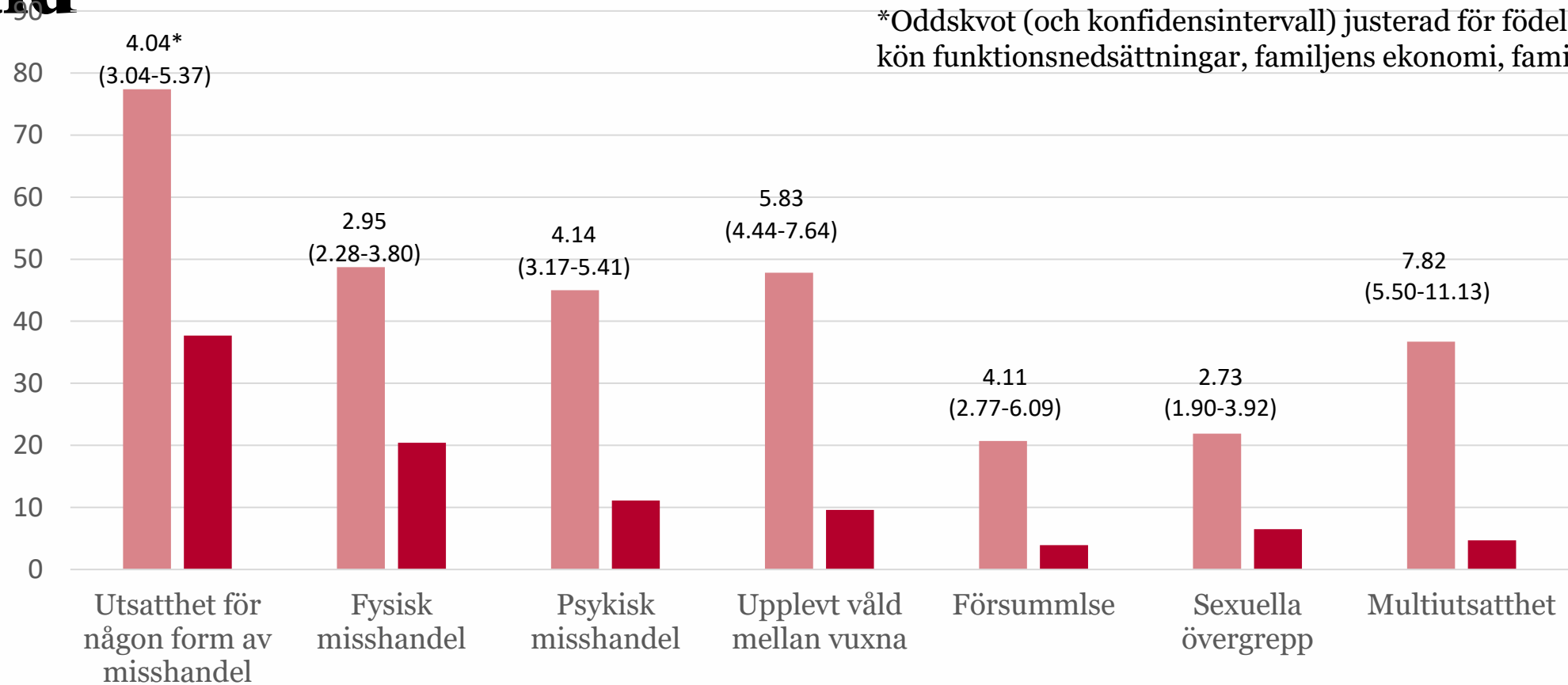

Förekomst av föräldrars alkohol- och drogproblem och bakgrundsfaktorer

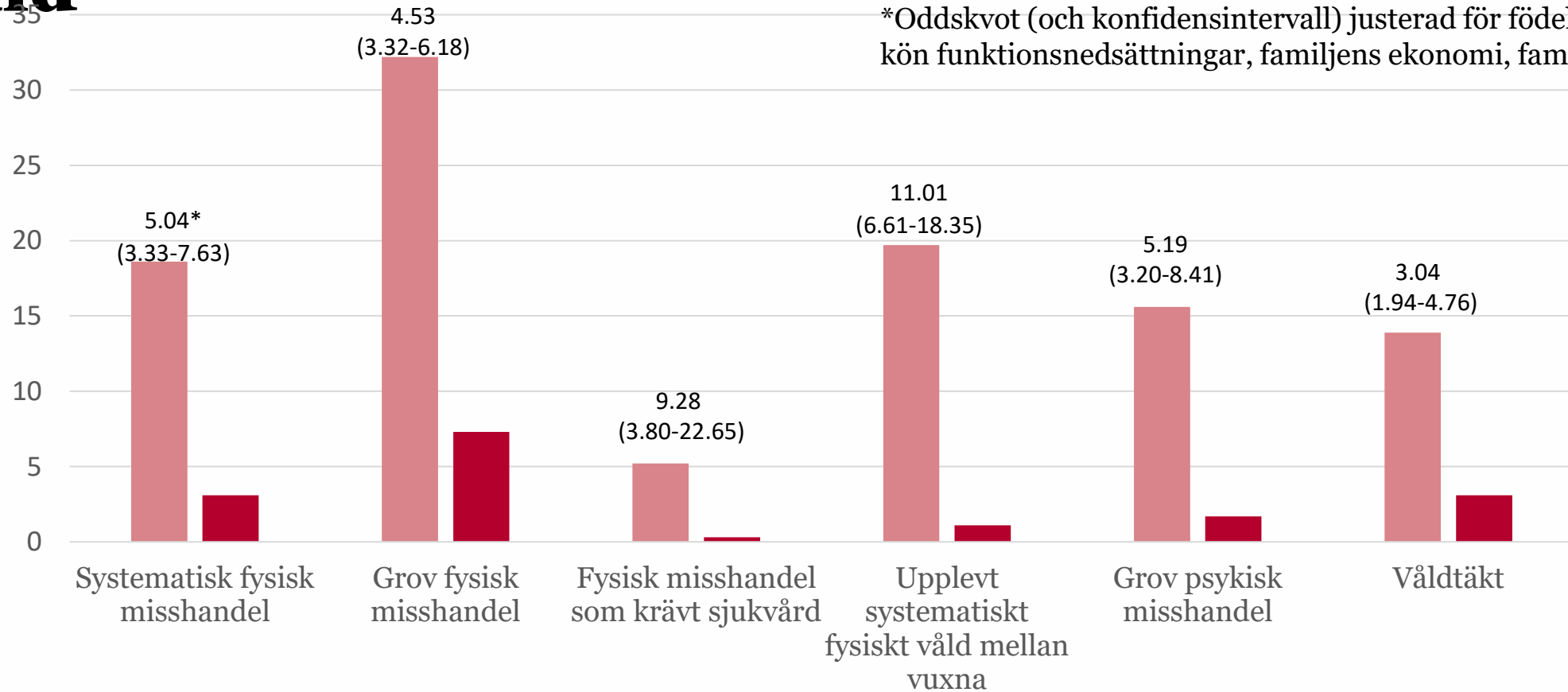
- 9,8 % av eleverna rapporterade att de levt med en vuxen med alkohol- (8,7 %) och/eller andra drogproblem (2,8 %)
- Dålig familjeekonomi, bor med ensamstående föräldrar och funktionsnedsättning hos barnet hade samband med både föräldrars alkohol- och drogproblem och utsatthet för barnmisshandel

Utsatthet för olika former av våld

Utsatthet för allvarligt/systematiskt våld

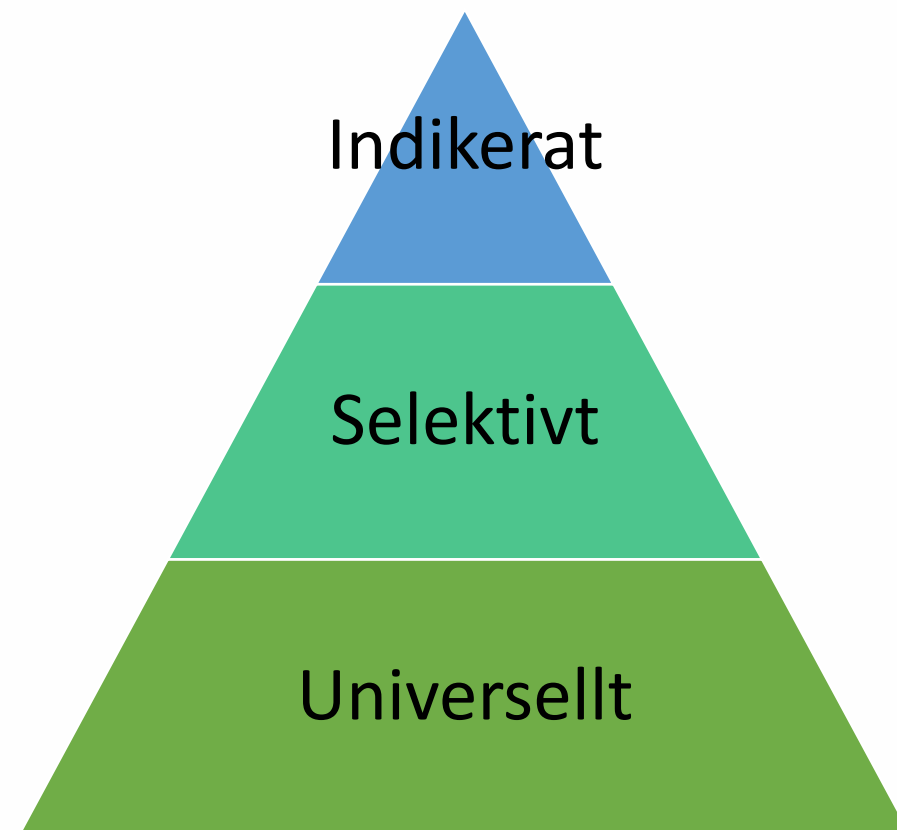

Jag har endast blivit utsatt för det när jag var liten. Jag bodde då med både pappa och mamma. Pappa har och hade alkoholproblem. Det var alltid stressigt hemma, och jag har minnen när pappa o mamma skriker på varandra, mamma grät alltid. Det var sällan vi kunde äta alla tillsammans vid matbordet, för pappa började alltid kasta tallrikar, bestick, mat och liknande. Ibland drog han mig och min syster i hår eller öra. Men det finns dem som har det värre och jag tycker mer synd om dem som har blivit utsatta för detta i tonåren, mellan 13-18 år.

Slutsatser

- Många barn lever med föräldrar med alkohol- och drogmissbruk
- Föräldrars alkohol- och drogmissbruk ökar risken för allvarligt våld
- Förebyggande insatser behövs på alla nivåer
- Barn har enligt lag rätt till information, råd och stöd när en förälder missbrukar alkohol eller andra droger

Frågor?

Tack för att ni lyssnat!

För mer info
carolina.jernbro@kau.se

Stiftelsen
Allmänna Barnhuset

THE 12th NORDIC CONFERENCE ON CHILD ABUSE AND NEGLECT

CHILDREN IN A DIGITAL WORLD
OPPORTUNITIES AND CHALLENGES

21st - 24th of May 2023
Hilton Nordica, Reykjavík, Iceland

Among keynote speakers:

Elizabeth K. Englander, Ph.D.
Linda Jonsson, Ph.D.

